

IX. Országos és Nemzetközi Gyermek és Ifjúsági Filmfesztivál, Varsó

1991-ben Varsóban a "kis Lomonoszov", a nevével ellentétben gigantoman kultúrpalota fogadta be az országos és nemzetközi fesztivált. Az első két nap 70 lengyel filmet és videót, s a harmadikon közel fele annyi külföldit mutattak be.

Évek óta tudjuk, hogy Lengyelországban élénkebb a gyermekek és fiatalok amatőr-filmes tevékenysége, mint nálunk. Ez nemcsak a filmek nagy számából derül ki, hanem a valóban működő klubok sokaságából is.

Valószínűleg a tradicionális értékek (klubmozgalom, foglalkoztatási formák, a film őrzése a videóval szemben) kevésbé szenvedték meg a társadalmi-politikai változásokat, mint nálunk, ahol pillanatokon belül széthulltak ezek a keretek, s elvértve lehet csak találni élő műhelyt.

Természetesen ehhez, ha más nem is, a varsói fesztivál évenként kellő ösztönzést ad: szinte mindegyik klub kapott valamilyen díjat itt, s az egyéni kategóriában is elképesztő támogatásban részesült a legtöbb alkotó. Elképesztő - mondom, s valóban így van: hazai fesztiválokon soha nem látott bőséggel osztották a 16-os, S8-as kamerákat és nyersanyagokat, vágóasztalokat és állványokat. Figyelemre méltó a tárgyjalom, nemcsak mennyisége miatt, azért is, mert közvetlenül ösztönöz alkotásra, új filmek készítésére.

Sok szempontból tradicionális ez a fesztivál, de nem utolsó sorban a filmek, a művek szelleméből, s a zsűri által fontosnak, jutalmazandónak ítélt értékek, üzenetek szempontjából.

Hazai fesztiváljainkon megszoktuk, hogy a fiatal alkotók rögtön radikális szemléletű művekkel jelentkeznek, a filmek érzékenyen reflektálnak korunkra, életterünkre - tömény le nyomatai a kilátástalan, értékvesztett életnek,

a lehetőségek és valóságos emberi viszonyok beszűkülésének. Hogy a kisgyermekek alkotásaiból mindez nem tükröződik, az természetes általános iskolás korban, de elgondolkodtató a 15-18 éves fiataloknál. Igen kevés a reflektáló film a lengyeleknél, s amit távolról ehhez hasonlónak nevezhetnénk, csak felületén érintette az igazi, lényegbevágó dolgokat. Erős viszont a "kis felnőttiség", aktuálpolitizálás, az általános emberi igények - béke, szeretet, papírízű és nem egyszer sugalmazottnak érzett megfogalmazása. A felnőtt zsűri az efféle elismerésre hajlott; a kevés számú - ám érdekes, jól megoldott - életérzés-film, vagy nagyobb igényű, játékfilmes próbálkozás fölött elsiklott.

A nemzetközi fesztiválra jórészt a gyermekkorú alkotók filmjeit nevezték. Üde animációk, ügyesen megcsinált, poénra kihegyezett rövid játékok, a gyermekkort, a gyermeklelket pontosan jellemző filmek szerepeltek.

A svédok - bár jól látszott a vezető tanár keze nyoma, ezúttal útrőn - egy mesefeldolgozást hoztak s egy "gyermekbanda" csínytevéseit bemutató játékot.

A grúzok humora, életkedve ismét csak meghatározta összeállításukat. A német és angol gyerekek jórészt az animációval bírkóztak, több-kevesebb sikerrel; az egyik, a *Dance* című, pixillációs technikával készült film I. díjat kapott a gyermek-kategóriában.

Kevés nagyobb igényű - nem hosszra, hanem szellemi vállalkozásra gondolok itt - alkotás került most ide, de azok mindegyike figyelemre méltó volt.

Az egyetlen ész film - sajnos címét, és alkotója nevét nem tudom - a környezet pusztulása (elpusztítása) nyomán beálló utópisztikus világvéget mutatta be, s az emberi törekvést az élet újraindítására. Alkotója jó kompozíciós érzékkel oldotta meg az előtte és az utána képeit, és bár a nyírfaliget-homokpuszta ellenpár, valamint a gázálarc adta volna a sztereotíp formákat, a választott fekete-fehér anyag és a humor oldotta a didaktikus felhangokat.

A spanyol *Paranoia* című 20 perces video tökéletesen megoldott ujjgyakorlat Hitchcock modorában: a kiürült, hétvégére bezárt iskolában, az öltözőben egymagában maradt fiú menekülése a titokzatos, láthatatlan üldöző elől. A végén (a szokásos) dupla csavar: a sarokba szorított fiút hirtelen meglepik társai – a stáb; gratulálnak játékához. Ezután a fiú még visszaszalad az öltözőben hagyott törülközőért – és kezdődik minden előlről. Az ötlet nem új, a kivitelezés viszont profi: jó képvágások, tökéletes, hangsúlyos vágások, hiteles pszichológiai pillanatok sora – összességében kiváló csapatmunka. Ugyanez a társaság készítette a *Puerto Errado* című 30 perces video-játékfilmet. Fődíjat nyertek érte, megérdemelten.

15-17 éves fiúktól meglepő érettséggel és empátiával, csak alig-alig megbicsakló stílus-érzékkel dolgozták fel a nálunk is ismert *Requiem egy spanyol paraszterért* című Ramón J. Sender-kisregényt. A túlléphetetlen tradíciós megkötések, a társadalmi helyzet determinált helyhez kötést, a sors vállalása, a családi kapcsolatok eltéphetetlensége – mindezek a nagyívű gondolatok jelennek meg a filmen a spanyol történelem konkrét tényei mögött. A párhuzamos sorsok – a parasztfiú és a kis álmódon időről-időre, hol intermátusba, hol a fővárosba, hol a háborúba keresztülutazó magasabb származású kortársa – ábrázolásával, a kukoricaföld és az apró ház határolta életterület megmutatásával, a lassú, a végletekig tartott képekkel, a stilizált színesi játékkal, az atmoszféra-rajzokkal tökéletesen bánó film érett, nagyon tehetséges alkotókat mutat.

A magyar programban idén az *I. László Gimnázium* Tömegkommunikációs fakultációjának diákjai szerepeltek, vezetőjük: *Papp László*. Jórészt vizsgaanyagait és alkalmazott műsoraikat mutatták be (szilveszteri összeállítás és geg-sorozat), amelyet már a Kőbányai Kábeltelevízióban is vetítettek.

Ezekben még ott a tapasztalatlanság nyoma; bár a technikai ismeretek birtokában vannak, hiányzik még az arány- és ritmusérzék. Két videofilm viszont, ami ambíciózusabban készült a többinél, kiemelkedett a csokorból.

Kunetz Szabolcs videója a várakozás állapotának hiteles ábrázolása. A tötétér mint helyszín dinamikus képi feldolgozása a bevágot militárisa filmrészletekkel a várakozásban felgyülemlett agresszív indulatokat sejteti. Jól megoldott, érzéketlen hangulatfilm – a feszítvél III. díját kapta.

Lukács Gabriella Másnap (ott *Azután* címmel vetítették) című, mindössze 4 perces vi-

deója a feszítvél egyik legnagyobb sikere volt. A fekete-fehér, stroboszkóptrükkre épülő etűd egy lélegzettel, éles szemmel készült film. Azon a határon mozgott – tudatosan –, ahol dokumentum és áldokumentum egybeemosodik, s kinek-kinek ízlése szerint hol egyik, hol másik válik fontossá. Története nincs – egy lány hajnalban a városszélről elindul a "városba"; a kamera úgy csinál, mintha őt követné, közben arcokat, életképeket, akciókat kap el az utcán, villamoson, aluljáróban. Egy nap története – egy város története, ha mindenképpen keresnénk a lényegét. De alighanem mégis abban találjuk meg, hogy: hangulatos, letapogatható érzetei, ízei vannak ennek a négy percnél, amelyet a felszín alatt átleng a szomorúságon és kilátástalanságon, a hétköznapi nyomor képein felülemelkedő oldott lélek. A film kategóriájában I. díjat kapott.

KUKKANTÓ diákönkormányzati újság

Kedves levél kíséretében kaptuk meg a fehérgyarmati *Szabó Lőrinc Német Nyelv Tagozatos Általános Iskola Diákönkormányzatának* kiadványát, mely 1990 decemberétől jelenik meg. BeKUKKANT az osztályok tanulmányi eredményeibe, riportokkal hozza közelebb tanáraikat a diáksághoz, kedves programjaikról fényképeket mutat, slágerlistát közöl. Ifjú költők, írók próbálkozásainak is teret enged, és természetesen szórakoztatásról is gondoskodik. Ízelítőtől néhány csemegéje: a menzáról – Kérem szakács néni, két légy van a levesemben! – Nem is jár több!; dolgozatokból: "Öseink fő foglalkozása: földművelés, díszes öltözködés, lovonülés." "Miért arattak kezdetben győzelmeiket a kalandozó magyarok? – Kifejlett katonák voltak."

A Szerkesztőségnek gratulálunk, további sikereket kívánunk!

Jogtisztá, profi színvonalú szoftvereket az iskolákba!

E nemes gondolat megvalósítása többek közt úgy lehetséges, ha a vállalatok, vállalkozások is felajánlják az általuk forgalmazott és az oktatásban is alkalmazható szoftvertermékeiket az iskolák és egyéb oktatási intézmények számára. Ezt tette a *TopSoft Számítástechnikai Kft.* is (1025 Budapest, Vend u. 3.),

amikor az *I&I Informatika és Iskola Alapítvány* felhívására jelentkezve sikeres, kb. félmillió Ft összártékű számviteli programcsomagját (PROFIT, CREDIT, BÉR, CONTI, LIKVI, NAP-LÓ programokkal) ingyenesen felajánlotta az iskoláknak. Az IBM PC kompatibilis számítógépre készült szoftver nemcsak az iskolák pénzügyi és számviteli nyilvántartását segíti és az ilyen szakképzést végző iskolákban használható, hanem egyes részei jól alkalmazhatók, taníthatók a gimnáziumi "Számítógépkészítő fakultációban" is. Fontosnak tartjuk, hogy a fakultációt végző tanulók - elhelyezkedésük megkönnyítése érdekében - alapvető számviteli fogalmakkal, ezek számítógépes kezelésével tanulmányaik során megismerkedhessenek.

Az *Országos Közoktatási Intézet* a programcsomag átadását felkészítő tanfolyammal együtt szervezte meg. Körülbelül 180 iskola érdeklődő tanárai és iskolai gazdasági szakemberei az *ELTE TTK Általános Technika Tanszékén* vehették át a térítésmentesen felajánlott szoftvert, 1991. december 4-én és 11-én. Itt került sor az installálás betanítására és az alapvető kezelési funkciók megismerésére.

Kérünk minden olyan vállalkozást, akik hasonló felajánlást terveznek, hogy jelentkezzenek az Országos Közoktatási Intézet Fejlesztési Központjában Kőrösné Mikis Mártánál vagy az *I&I Informatika és Iskola Alapítvány* címén (1043 Budapest, Munkásotthon u. 27. Tel: 1899-127).

Versenyeredmények

A *Volán Elektronika Rt.* és a *Mikro-V Elektronika Kft.* szakemberei által fejlesztett MÉRLEG és LIKVID pénzügyi programjaiból országos szakmai versenyt rendezett középiskolák közgazdasági végzettséget adó iskolák részére. 1991. nov. 21-én, a döntőn 3 fős csapatokban 22 tanintézet hallgatói vehettek részt.

I. helyezett: a nyíregyházi Széchenyi István Közgazdasági Szakközépiskola. Felkészítő tanár: Almássy Lászlóné.

A csapat tagjai: Baumgartner Ildikó
Juhász Zoltán
Máté Brigitta

II. helyezett: a szolnoki Vásárhelyi Pál Postaforgalmi és Közgazdasági Szakközépiskola. Felkészítő tanár: Szabó Lászlóné dr.

A csapat tagjai: Berczi Ágnes
Rózsa Zoltán
Szücs István

III. helyezett: a kaposvári Noszlopy Gáspár Közgazdasági Szakközépiskola. Felkészítő tanár: Kardos Éva.

A csapat tagjai: Czípóth Anna
Pető Andrea
Vitéz Tünde

A győztes csapat iskolája egy személyi számítógép konfigurációt kapott és egy évre a vándorserleg birtokosa. A legjobbak a Pénzügyminisztérium különdíja mellett pénzjutalomban is részesültek.

Helyreigazítás

Az 1991. évi 1-2-es számunkban Franyó István Tantárgyfejlesztés és teljesítményértékelés című cikkének IV. táblázata hibásan jelent meg. Alább közöljük a javított változatot.

IV. táblázat

TÉMAKÖR	n	7. osztály	8. osztály
növény- és állattan	80	45,4	48,1
embertan	72	35,8	45,4
szabályozás	40		45,0
törzsfejlődés	20		40,9
egészségtan	28		49,6
			52,0